

ту очисну силу естетичного світовідчуття, з якою написаний вірш "Падло" Ш. Бодлера.

#### Список використаних джерел:

1. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / М.М. Бахтин – М. : Искусство, 1986. – С. 10.
2. Библиотека Гумер – литературоведение [Электронный ресурс] / Режим доступа: [https://www.gumer.info/bibliotek\\_Buks/Literat/shmid/03.php](https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/shmid/03.php)
3. Женетт Ж. Фигуры. В 2 т. / Ж. Женетт. – М., 1998. – 944 с.
4. Игнатъева И.Г. Система фоновых знаний: переводческие аспекты / И.Г. Игнатъева // Лингвострановедение: методы анализа, технология обучения : сб. статей. В 2 ч. // Второй межвуз. сем. по лингвострановедению МГИМО(У). Ч. 1 (10-11 июня 2004 г.) ; отв.ред. Л.Г. Веденина. – М. : МГИМО, 2005. – С. 134–145.
5. Ильин И. П. Постмодернизм : Словарь терминов / И. П. Ильин. – М. : ИНИОН РАН-INTRADA, 2001. – 384 с.
6. Кутковская Е.С. Нарратив в исследовании идентичности / Е. С. Кутковская // Нац. психологич. журн., 2014. – № 4 (16). – С. 23–33.
7. Леонтович О. А. Методы коммуникативных исследований / О. А. Леонтович. – М. : Гнозис, 2011. – 224 с.
8. Леонтович О. А. Нарративный анализ в контексте коммуникативных исследований / О.А. Леонтович // Дискурс, текст, когниция. Когнитивная монография. (Сер. "Язык и дискурс", вып. 2).

**В. Максимец, препод., Д. Москалёв, канд. филол. наук**  
Киевский университет имени Бориса Гринченко, Киев, Украина

### НАРРАТОР И ХРОНОТОП В ПРОЗЕ ЦАНЬ СЮЭ

*Предпринята попытка обнаружить гомодиегетичность нарратора с фокальной фиксацией и проанализировать многоуровневость хронотопа в прозе Цань Сюэ. Обнаружена возможность прочитывать тексты писательницы не только как субъективный поток сознания, но и как сознательное эстетическое высказывание, в основе которого лежит гуманистический пафос мировой культуры.*

*Ключевые слова: нарратив, нарратор, хронотоп, культура, гуманность, жень.*

**V. Maksymets, teacher, D. Moskalyov, PhD in Philology**  
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

### NARRATOR AND CHRONOTOPE OF CAN XUE'S PROSE

*An attempt is taken to reveal narrator's homodiegeticity with focal fixation and analyze multilevel chronotope of Can Xue's prose. The possibility is assumed to read the texts not only as a stream of consciousness but also as conscious aesthetic utterance being the basis of humanistic impulse of world culture.*

*Keywords: narration, narrator, chronotope, culture, humanism, jen.*

УДК 821.411.21-3.09

**I. Субота, асист.**  
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

### КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВЕЛІСТИКИ СУ'АД АЛЬ ХАЛІФА НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ "ЗАЧИНЕНА КІМНАТА"

*Досліджено композиційні особливості новел збірки "Зачинена кімната" сучасної бахреїнської письменниці Су'ад Аль Халіфа, висвітлено процес становлення новели в Бахреїні та дано характеристику творчості основоположників цього жанру в Бахреїні.*

*Ключові слова: література Бахреїну, новела, Су'ад Аль Халіфа.*

Су'ад Аль Халіфа (нар. у 1966 р.) – бахреїнська новелістка, журналістка, яка належить до нової генерації письменників Бахреїну, характерною особливістю творчості яких є зображення соціальних проблем через призму почуттів персонажів.

Новелістика в Бахреїні почала розвиватися в середині ХХ ст. у результаті культурного відродження, поштовхом для якого стали суспільно-політичні зміни, модернізація та вестернізація. Літературний підйом та становлення прозових жанрів були результатом розвитку преси і освіти, налагодження зв'язків із Заходом та публікації перекладів західної літератури. Покращення економічного стану, зміна суспільного ладу та світогляду призвели до зародження літератури нового характеру, що відповідала потребам часу. Таким чином, набули поширення прозові жанри, зокрема новела, форма якої була зручною для вираження нових ідей.

Образ России: извне и изнутри : сб. статей ; под ред. Е.Ф. Тарасова (отв. ред.), Н.В. Уфимцевой, Е.А. Аршавской. – Нижний Тагил : НТГСПА, 2010. – С. 60–75.

9. Торопцев С. А. Цань Сюэ. Рассказы / С.А. Торопцев // Иностран. лит., 1993. № 8.

10. Хузиятова Н.К. Модернистские тенденции в творчестве китайских писателей 1980-х годов как поиск идентичности в контексте глобализации : дис. ... канд. филол. наук : 10.01.03 / Н.К. Хузиятова. – СПб, 2008. – 226 с.

11. Bal M. The Narrating and the Focalizing: A Theory of the Agents in Narrative / M. Ball // Style 17.2, 1983. – P. 234–269.

12. Jahn M. Narratology: A Guide to the Theory of Narrative [Електронний ресурс] / M. Jahn. – University of Cologne, 2005. – Режим доступу: <http://www.uni-koeln.de/>

13. Said E. A. Orientalism / E. A. Said. – N. Y. : Vintage books, 1979. – P. 221.

14. The Aesthetic Activity in Modernist Fiction [Електронний ресурс]. – 2011 – Режим доступу: <http://web.mit.edu/ccw/can-xue/files/CanXue-Interview.pdf>

Надійшла до редколегії 28.10.18

З огляду на те, що становлення жанру новели у Бахреїні відбулося відносно недавно, ця тема становить прогалину в літературознавчих дослідженнях. Тому завданнями цієї розвідки стали: висвітлення процесу становлення і розвитку жанру новели в Бахреїні, характеристика сучасної новелістики й огляд композиційних особливостей новели в Бахреїні на прикладі новел збірки "Зачинена кімната" Су'ад Аль Халіфа.

Бахреїнський письменник і літературознавець 'Абдалла Халіфа зазначає, що становлення жанру новели відбувалося у **1940-х рр.** У цей час газета "Джарідат аль-Бахрейн" публікує статті, що засвідчують зародження новели, одна з них під назвою "Навіщо нам читати оповідання?". Інша стаття, автором якої є М. Д. Касім, розповідає про оповідання і його значення для суспільства. В цій же газеті друкувалися переклади творів світових письменників, наприклад, скорочений переклад оповідань А. Чехова та

Л. Толстого [5]. Особливо помітна увага письменників до дитячого оповідання.

Перші оповідання мали виховний характер, крім того, автори не приділяли належної уваги формі своїх творів. У **1950-х рр.** така тенденція продовжується. Арабські літературознавці, які досліджують розвиток новели в країнах Перської затоки, називають таке оповідання дидактичного змісту, القصة الوعظية ("повчальне оповідання"), маючи на увазі, що воно не містить рис жанру новели, оскільки в оповіданні чітко помітний автор, який висловлює свою позицію, засуджує або схвалює дії головного героя.

Серед письменників періоду зародження новели, творчість яких позитивно вирізняється серед інших, бахрейнські літературознавці називають 'Алі Сайяра і Ахмада Камалю. Їхні наративні манери відрізняються. В оповіданнях Ахмада Камалю присутній розповідач, зі слів якого читач дізнається про хід подій. Зокрема, в оповіданні "Злочин батька" (جناية أب) сам розповідач почув історію від її безпосереднього учасника і переповідає її. В історії зображена велика кількість подій і персонажів, що вистачило б на роман [там само]. У той час як в оповіданнях 'Алі Сайяра увага фокусується на одній невеликій події, навколо якої і розвивається оповідання. Тому саме 'Алі Сайяра (нар. у 1926 р.) вважають родоначальником новели в Бахреїні. Оповідання, які ввійшли до єдиної збірки автора "Пан" (السيد), виданої 1975 р., написані в період 1964–1965 рр. 'Абдалла Халіфа характеризує ці оповідання як такі, що "наближені до духу новели, в них [помітна] інтенсивність художнього розвитку [письменника], кількість персонажів обмежена, у центрі уваги одна значна подія, що має важливе значення" [там само]. Багатий життєвий досвід 'Алі Сайяра, подорожі та роки, проведені в Каїрі, Кувейті, ОАЕ, Катарі, Сирії та Лівані, стали матеріалом для його творів. Провідними темами збірки є зображення гонитви за грошима та прагнення до влади, які руйнують життя, відчай через розуміння героєм власної неспроможності пристосуватися до нової реальності, в якій він живе, корупція та лицемірство, питання чесності людини та її цінності в сучасному суспільстві.

У **1970-х рр.** новела в Бахреїні досягає ще більшого розвитку, але не під впливом творчості попередників, твори яких ще не були довершеними зразками для наслідування, а завдяки впливу арабської літератури Єгипту, Сирії, Лівану та європейської літератури. Це стало можливим завдяки політичним та економічним змінам, які відбулися у країні в результаті отримання нею незалежності. З'являється безліч авторів, провідним жанром творчості яких стала новела. Їхня творчість набирає рис певного літературного напрямку. Літературознавець і письменник 'Абдалла Халіфа у праці "Розвиток бахреїнської новели" виокремлює реалізм і "експериментальний" напрям, тобто модернізм [5]. Із часом автори починають писати романи. Жанр роману згодом отримує ще більшу популярність, ніж новела. Загальною рисою творчості в цей період є вплив нових суспільних ідей, прагнення до модернізації та боротьби з пережитками минулого суспільного ладу і закостенілими традиціями. Водночас засуджується сліпе наслідування чужих традицій. Письменники занурюються в аналіз проблем сучасного суспільства. Оновлюється тематика, а разом із нею і форма творів. Авторі шукають нові засоби для висвітлення болючих тем.

Велике значення для розвитку малої прози в Бахреїні має творчість Мухаммада 'Абдельмаліка (нар. у 1944 р.). Перу письменника належать вісім новелістичних збірок. Новелістиці 'Абдельмаліка присвячена

низка праць, серед яких важливе місце посідає дослідження 'Абдалли Халіфи "Розповідач у світі новел Мухаммада 'Абдельмаліка". У першому розділі дослідження автор розкрив історію розвитку новелістики в Бахреїні і наголосив на важливості творчості Мухаммада 'Абдельмаліка у цьому процесі. Наступні розділи дослідження присвячені новелістиці письменника.

М. 'Абдельмаліка вважають основоположником нової новели в Бахреїні, хоч до нього були інші автори, які зверталися до цього жанру. Його новели були високого художнього рівня, якого не досягали попередники, й відповідали законам жанру. Мухаммад 'Абдельмалік також вважається засновником критичного реалізму в Бахреїні. Переважна більшість творів автора належить до реалізму та критичного реалізму. Окрім того, письменник став автором першого бахреїнського роману.

Письменник і літературознавець 'Абдалла Халіфа (1948–2014) також стояв біля витоків жанру новели в Бахреїні, проте його новелістика менш досліджена. Він є автором семи збірок новел і восьми романів та відомим літературним критиком сучасної арабської прози. Особливе місце в його критичній діяльності відведене творчості Нагіба Махфуза і Мухаммада 'Абдельмаліка.

Серед жіночої літератури значне місце в розвитку бахреїнської новели займає творчість Фавзії Рашід. Винятковість таланту письменниці підтверджує те, що її роман "Облога" (الحصار) було включено до списку сотні найкращих арабських романів ХХ ст.; її твори перекладено англійською, німецькою, японською, шведською, датською мовами. Письменниця входить до арабської Спілки письменників, а також є членом багатьох єгипетських літературних товариств і об'єднань. Фавзія Рашід – автор трьох новелістичних збірок: "Дзеркала тіні й радості" (مرايا الظل والفرح) (1983), "Як зелень стала каменем" (كيف أصبح الأخضر حجراً) (1986), "Жінка і чоловік" (امراة ورجل) (1986).

Новітню бахреїнську новелістику представляють Хасан Бухасан, Магді 'Абдалла, Хусейн 'Іса аль-Махрус, Ма'сума аль-Мутава, Муніра аль-Фадиль, 'Аіша аль-Гулюм, Су'ад Аль Халіфа, Аніса аз-Зайяні та ін. У їхній творчості зображується рутинність життя, наповненого проблемами, соціальна несправедливість, приділяється увага таким соціальним феноменам, як вживання наркотиків, гомосексуалізм. При цьому автори розкривають внутрішній світ героя, через призму свідомості якого й показують хиби суспільства. Деякі новели написані простою мовою з прямолінійним сюжетом, інші більш складні з точки зору композиції, із широким використанням риторичних фігур і тропів, часом письменники використовують місцевий діалект, переважно в діалогах.

Су'ад Аль Халіфа, як і більшість її сучасників, зображує соціальні проблеми через призму почуттів персонажів. На літературну арену письменниця вийшла у 1997 р., до того вона з 1986 р. працювала журналісткою. У 1995 р. закінчила Арабський університет у Бейруті за спеціальністю "сучасна арабська література", у 2007 р. – Бахреїнський університет. Спочатку письменниця друкувалася під псевдонімом у журналі "Сада аль-усбу" та "Банорама аль-халідж". Більшість новел Су'ад Аль Халіфа були надруковані в газеті "Ахбар аль-халідж", а також виходили в журналах "Аль-'Арабі", "Ар-Рафід" (Шарджа), "Маджаллат аль-Бахрейн ас-сакафія". Письменниця є автором двох збірок новел: "Сіра кав'ярня" (المقهى الرمادي) (1999) та "Зачинена кімната" (الغرفة المغلقة) (2001). Сама Су'ад Аль Халіфа вважає, що перша збірка зазнала впливу її журналістської діяльності і "не позбавлена духу статті", а от новели другої збірки більш зрілі, в них уже немає безпосередніх думок

автора, а лише почуття персонажів. Цій збірці відведено місце у дослідженні 'Абдалли Халіфа "Розвиток бахрейнської новели". Особливу увагу літературознавець приділяє композиційним особливостям новел.

У збірці "Зачинена кімната" міститься 11 новел. У більшості з них оповідь ведеться від першої особи, або використовується невластна пряма мова; деякі новели побудовані у формі внутрішнього діалогу, який подекуди переривається оповіддю автора. Мова творів проста, але вишукана. Іноді у діалогах авторка використовує діалектне мовлення, як, наприклад, у новелі "Місяць сходить" (صعود القمر). Щодо тематики новел, то в збірці відображені соціальні проблеми, наявні в суспільстві. Зокрема, у новелі "Інцидент на дорозі" (حادثة على الطريق) письменниця намагається заглибитися в чоловічу психологію. Новела являє собою внутрішній діалог головного героя, його роздуми над власним життям. Він має намір взяти собі другу дружину. Його теперішня дружина передчасно постаріла, тоді як він сам відчуває себе молодим. Та найбільше героя бентежить те, що вона не приділяє йому уваги. Він почуває себе одним із її синів, нарікаючи, що дружина повністю присвячує себе дітям. Письменниця не засуджує ні чоловіка, ані дружину, а просто зображує через потік думок головного героя ситуацію, яка склалася в родині, звісно, з погляду чоловіка. Спочатку наміри чоловіка одружитися викликають здивування, а потім і розуміння читача. А коли через спогади головного героя читач дізнається більше про дружину, то відчуває несправедливість такого рішення чоловіка. Та зрештою головний герой і сам доходить до думки, що рішення одружитися вдруге є помилкою, і відмовляється від нього. Ця проблема досить актуальна для бахрейнського суспільства. Про це свідчить і той факт, що новелу було обрано для читання на радіо в одній із молодіжних передач (див. [7]).

У новелі "Танцівниця перед дзеркалами" (راقصة المرايا) відкривається внутрішній світ юної дівчини, яку звабила жінка. Щоб передати почуття героїні, Су'ад Аль Халіфа використовує невластну пряму мову, яка перемежується діалогами. Героїня твору – школярка, яка поринає у світ спокуси, в результаті нехтує навчанням і своїми обов'язками перед сім'єю. Вона змушена вести подвійне життя, щоденно носить маску, аби приховати зміни її особистості після знайомства з жінкою, яка відкрила їй інший світ. Героїня розуміє, що більше не буде такою як раніше, і це її лякає, проте вона не здатна протидіяти почуттю божевільного обожнювання "жінки з чорною цяtkою на щоці". Не наважуючись відкрити правду батькам, постійно вдається до обману, аби прикрити своє подвійне життя. Ось як Су'ад Аль Халіфа розпочинає твір, відразу вводячи читача у похмурий світ емоцій героїні:

"يلتهب بداخلها قلق شديد حين يعتم الوقت.. وتذق الساعة.. ويجلجل رأسها بصوت غريب.. مبهم.. لا تعرف مصدره لكنها تحس به كالمطارق المدوية أحياناً. تحس به كحفيف يتخلل النافذة من الخارج أحياناً أخرى.. بل إنها تحس به كتنقيق الحشرات.. يستفزها من بعيد.. إحساس جديد تميز فيه جانباً من اللذة.. وتميز فيه شعوراً بالذنب.. بل إنها تميز فيه مخاوف واحتمالات كثيرة لا تعرف مداها.. تشع زوايا غرفتها بظلام حالكة.. لكن يلمع نور غريب من مرايا.. مرايا الخزانة الكبيرة في الغرفة".

"У хвилини, коли час повільно тягнеться, її зсередини спопеляє хвилювання. Годинник цокає. В голові дзеленчить невизначний дивний звук. Вона не знає, звідки він доноситься, однак її іноді чується то дзвін молотків, то якийсь шурхіт, що пробирається у вікно ззовні, то шарудіння комах. Ці звуки лякають її. Є й інше відчуття, що передвіщає насолоду і почуття провини водночас, почуття страху та незвіданих

можливостей. Кімнату заповнив морок. Лиш виблискує якесь незвичайне світло дзеркал, великих дзеркал шафи" [2, с. 41].

На початку твору письменниця показала суперечливі почуття, що роздирають героїню. Потім у процесі опису душевних страждань дівчини, розкривається їх причина. В діалогах із батьком та матір'ю читач спостерігає перевтілення дівчини, яка, приховуючи свою сутність, намагається відповідати очікуванням батьків і ще більше погрузає у своїй брехні. Твір закінчується нервовим зривом героїні. Ситуація так і не вирішується. Основною метою Су'ад Аль Халіфа було зобразити душевні муки героїні через розкриття теми нетрадиційних стосунків.

Новелі "Павук" (العنكبوت) також притаманний психологізм. Увага письменниці зосереджена на внутрішньому сюжеті. Вона заглиблюється у світ думок персонажа, його емоції. У творі перемежується невластна пряма мова із внутрішнім монологом героїні – її спогадами, роздумами, переживаннями. Тема твору – проблема несамостійності і незахищеності жінки в арабському суспільстві. Дія розгортається у порожньому батьківському будинку, куди героїня повертається після смерті чоловіка. Часові рамки дії новели – один вечір, проведений у батьківському будинку. Брат віддає героїні у розпорядження весь будинок, окрім однієї кімнати, куди категорично забороняє заходити. Жінка почуває себе незахищеною. Вона не отримала спадку ні після смерті чоловіка, ані після смерті двох братів. А ті брати, що залишилися, теж не переймаються долею і благополуччям сестри. Героїню охоплює почуття безпомічності і страх перед майбутнім. Їй обридли обмеження і заборони з боку братів. Коли ж вона вирішила ослухатися брата і зайти до зачиненої кімнати, кімнати її батька, аби дізнатися що ж її брат там ховає, на неї звальюється густе павутиння, з якого вона не може вибратися, її не вистачає сил. Павутиння, яке огортає її обличчя і тіло, є символом безвихідності ситуації, в якій опинилася жінка.

"حاولت أن تتخلص من شبكة الخيوط فازداد تساقطها من أعلى السقف.. وانتابتها حالة من الهستيريا فصرخت بأعلى صوتها، لكنها لم تستطع التحرك.. أصابها شيء أشبه بالدوار.. أزعمتها رائحة الخيوط وملأت حلقها بالجفاف.. ضاقت نفسها وحاولت أن تبكي فلم تستطع.. ظلت تحرك يديها تبعد عنها خيوط الحرير لكنها تلتقت بها ويزداد تساقطها من أعلى.. تحاول أن تغطي وجهها بيديها لكنها علفت بشعر عينها.. لمعت الخيوط حينئذ.. تراءى لها اللعنان الطفيف كالبرق.. ازداد فزعها فأغمى عليها وسقطت على الأرض.."

"Вона спробувала вибратися із сітї ниток, а вони все падали і падали на неї зі стелі. Її охопила істерика, вона голосно закричала і не змогла навіть поворухнутися. В голові закрутилося. Запах павутиння вдарив у носа, в горлі пересохло. Вона не могла дихати. Хотіла заплакати, але не змогла. Спробувала закрити обличчя руками, а вони липли до її вій. Враз зблиснули нитки. Цей блиск видавався їй миттєвим спалахом блискавки. Її охопив ще більший жах. Втративши свідомість, вона впала на землю" [2, с. 37, 38].

Такою ж безсилою героїня почуває себе перед обставинами життя. Як і у "Танцівниця перед дзеркалами" в кінці твору героїня втрачає душевну рівновагу.

У новелі "Вихід з віру печалі" (الخروج من دوار الحزن) читачу також розкривається внутрішній світ жінки, її розчарування в житті. Головним героєм твору є Угуд, яка рано вийшла заміж за чоловіка, якого не кохала. "Чотири

роки життя з ним минули, ніби десять". Традиційно для новел цієї збірки Су'ад Аль Халіфа використовує невластне пряму мову, що переривається спогадами головної героїні та короткими репліками її матері. Угуд перебуває у стані депресії, повністю втратила інтерес до життя. Причиною цього став її невдалий шлюб. Чоловік вирішив взяти собі ще одну дружину. Угуд не змиралася з цим і покинула його, повернувшись до батьківського дому і занурившись у вир печалі й розпачу. У творі зображено один ранок із життя Угуд. Цього ранку вона намагається побороти свою депресію і вирішує вийти погуляти з подругою. Письменниця зображає внутрішню боротьбу Угуд у намаганні змінити щось у своєму житті. В кінці твору читач розуміє, що їй вдасться вийти зі свого пригніченого стану і налагодити своє життя.

У новелі "Жовте повітря" (الهواء الأصفر) перед нами знову постає розлучена жінка, яка після розірвання шлюбу почувається комфортно тільки у своїй кімнаті, що є для неї єдиним місцем, де вона може сховатися від "задушливого світу". Героїня – самотня, нікому не потрібна: мати померла, батько взяв собі молодшу дружину і зовсім забувся про єдину доньку. Жінка страждає від неприйняття її суспільством і самотності. У вузьких часових і просторових рамках твору Су'ад Аль Халіфа через змалювання психологічного стану піднімає питання становища в суспільстві розлученої жінки. Дія відбувається одного вечора у кімнаті героїні. Читач один на один опиняється із самотньою жінкою, її переживаннями.

"السنة حادة.. كلمات كاذبة.. شوشات غامضة.. أسرار خلف النظرات.. ربيبة مستمرة.. شكوك.. غيرة.. لذة لا مثيل لها في أقاويل النساء.."

"Гострі язика, брехливі слова, чутки, секрети за спиною, постійні підозри, сумніви, ревності, ні з чим незрівняна насолода жіночого пліткування" [2, с. 128].

А чоловіки, знаючи, що вона розлучена, сприймають її як "легку здобич". Тому жінка ховається від світу у своїй кімнаті, проте не перестає страждати. Їй немає місця у суспільстві.

"كيف تتألف مع مثل هذا العالم؟ وكيف تتقبل قناعات الآخرين وأفكارهم؟ أليس غرقتها الضغيرة أوسع وأرحم من العالم الكبير".

"Як вона може змиритися з таким світом? Як може прийняти маски, які носять інші, та думки, які вони за ними приховують. Чи не є її маленька кімната ширшою і милостивішою за весь великий світ?" [там само].

У цій новелі письменниця також використовує невластне пряму мову, зустрічаємо і внутрішній монолог героїні. Кульмінаційним є момент коли серед своїх паперів вона наштовхується на жовтий конверт, що викликає неприємні відчуття і читає прощальний лист від подруги, яка покінчила життя самогубством декілька років тому. Написане в листі відображає ситуацію і душевний стан, у якому перебуває жінка. Вона зрештою зважується на те, про що довго думала і теж покінчує життя самогубством.

Збірка Су'ад Аль Халіфа "Зачинена кімната" є зразком сучасної бахреїнської новелістики, предметом якої є особистість, її проблеми, вплив на неї суспільства, її приховані прагнення і страхи. Новелам цієї збірки характерні психологізм. Розкриваючи внутрішній світ персонажів, якими є переважно жінки, письменниця зображує залежність людини від суспільства та панівних у ньому традицій і стереотипів, жертвами яких вони стають. Емоції і переживання персонажів є основою побудови новел. Тому не бачимо у новелах цієї збірки послідовного викладу подій. Су'ад Аль Халіфа використовує монтажну композицію, спогади героїв, їх роздуми, емоції, інтригуючи читача, змушуючи його домислити повну картину.

#### Список використаних джерел:

1. [Abd Al-Malik 2002] الموسسة العربية بيروت: غليون العقيد. - بيروت: غليون العقيد. 2002. للدراسات والنشر.
2. سعاد آل خليفة. الغرفة المغلقة. - بيروت، 2001. [Al Halifa 2001].
3. إبراهيم عبد الله غلوم. القصة القصيرة في الخليج العربي، الكويت والبحرين، [Gulüm 1981]. دراسة نقدية. - بغداد: مركز دراسات الخليج العربي - جامعة البصرة، 1981.
4. عبد الله خليفة. الراوي في عالم محمد عبد الملك القصصي. - بيروت: [Halifah 2004]. الموسسة العربية للدراسات والنشر، 2004.
5. عبد الله خليفة. تحولات القصة القصيرة البحرينية. [Halifah 2016]. <https://isaalbuflasablog.wordpress.com/2016/02/15>
6. فوزية رشيد. الأعمال القصصية: 1976-1993. - مملكة البحرين، 2006. [Rašid 2006].
7. قصة قصيرة للكاتبة البحرينية سعاد آل خليفة

Надійшла до редколегії 12.10.18

I. Субота, ассист.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

### КОМПОЗИЦИОННЫЕ ОСОБЕННОСТИ НОВЕЛЛИСТИКИ СУ'АД АЛЬ ХАЛИФА НА ПРИМЕРЕ СБОРНИКА "ЗАКРЫТАЯ КОМНАТА"

*Исследуются композиционные особенности новелл сборника "Закрытая комната" современной бахрейнской писательницы Су'ад Аль Халифа, освещается процесс становления новеллы в Бахрейне и дается характеристика творчества родоначальников этого жанра в Бахрейне.*

*Ключевые слова: литература Бахрейна, новелла, Су'ад Аль Халифа.*

I. Subota, teaching assist.

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

### COMPOSITIONAL PECULIARITIES OF SHORT STORIES BY SU'AD 'ĀL ḤALĪFAH (SHORT STORY COLLECTION "THE CLOSED ROOM")

*The article explores the compositional features of the short stories from collection The Closed Room by contemporary Bahraini writer Su-ād 'Āl Ḥalīfah, and depicts the rise and development of the short story genre in Bahraini literature.*

*Keywords: Bahraini literature, short story, Su-ād 'Āl Ḥalīfah.*